

Warszawa, dnia 9 grudnia 2021 r.

Poz. 2267

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 8 grudnia 2021 r.

w sprawie szacowania kapitału wewnętrznego i aktywów płynnych, systemu zarządzania ryzykiem, badania i oceny nadzorczej, a także polityki wynagrodzeń w domu maklerskim oraz małym domu maklerskim²⁾

Na podstawie art. 110x ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 328, 355, 680, 1505, 1595 i 2140) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i sposób szacowania przez dom maklerski oraz przez mały dom maklerski objęty obowiązkiem, o których mowa w art. 110e ust. 1–2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, zwanej dalej „ustawą”, kapitału wewnętrznego i aktywów płynnych oraz dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania tego kapitału i aktywów płynnych;
- 2) szczegółowe warunki i sposób funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem w domu maklerskim i małym domu maklerskim, w tym skład, szczegółowe zadania i sposób funkcjonowania komitetu do spraw ryzyka;
- 3) sposób przeprowadzania oraz szczegółowy zakres badania i oceny nadzorczej;
- 4) szczegółowy zakres polityki wynagrodzeń, w tym kategorie osób, dla których sporządza się i stosuje politykę wynagrodzeń, a także sposób jej ustalania i dokonywania jej przeglądów oraz ocen.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) apetycie na ryzyko – rozumie się przez to akceptowalny ogólny poziom ryzyka domu maklerskiego;
- 2) domu maklerskim – rozumie się przez to dom maklerski, o którym mowa w art. 110a ust. 1 pkt 4 ustawy;
- 3) małym domu maklerskim – rozumie się przez to mały dom maklerski, o którym mowa w art. 110a ust. 1 pkt 9b ustawy;

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 1947).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie:

- 1) w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2034 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi oraz zmieniającą dyrektywy 2002/87/WE, 2009/65/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE i 2014/65/UE (Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 64, Dz. Urz. UE L 195 z 19.06.2020, str. 120 oraz Dz. Urz. UE L 405 z 02.12.2020, str. 84);
- 2) służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2033 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 575/2013, (UE) nr 600/2014 i (UE) nr 806/2014 (Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 20 z 24.01.2020, str. 26 oraz Dz. Urz. UE L 405 z 02.12.2020, str. 79).

- 4) grupie powiązanych kontrahentów – rozumie się przez to grupę powiązanych klientów, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia 2019/2033;
- 5) kadrze kierowniczej wyższego szczebla – rozumie się przez to kadre kierowniczą wyższego szczebla, o której mowa w art. 3 pkt 60 ustawy;
- 6) kontrahencie centralnym – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz. Urz. UE L 201 z 27.07.2012, str. 1, z późn. zm.³⁾);
- 7) portfelu niehandlowym – rozumie się przez to pozycje aktywów oraz pozycje pozabilansowe domu maklerskiego, które nie stanowią portfela handlowego domu maklerskiego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 54 rozporządzenia 2019/2033;
- 8) rozporządzeniu 1093/2010 – rozumie się przez to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz. Urz. UE L 331 z 15.12.2010, str. 12, z późn. zm.⁴⁾);
- 9) rozporządzeniu 2019/2033 – rozumie się przez to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2033 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 575/2013, (UE) nr 600/2014 i (UE) nr 806/2014 (Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 1, z późn. zm.⁵⁾);
- 10) rozporządzeniu 575/2013 – rozumie się przez to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.⁶⁾);
- 11) ryzyku bazy – rozumie się przez to ryzyko straty powstałej w wyniku niedopasowania pomiędzy aktywem stanowiącym zabezpieczenie a aktywem zabezpieczanym, w szczególności w wyniku rozbieżności cen tych aktywów, w tym ryzyko straty w wyniku zmiany wartości kontraktu terminowego typu futures na indeks giełdowy lub w wyniku zmiany wartości innego produktu powiązanego z indeksem giełdowym, która nie byłaby w pełni zgodna ze zmianą kursów akcji wchodzących w skład indeksu;
- 12) ryzyku modelu – rozumie się przez to potencjalną stratę, jaką może ponieść dom maklerski w wyniku decyzji, które mogły opierać się na danych uzyskanych przy zastosowaniu modeli wewnętrznych, z powodu błędów w opracowaniu, wdrażaniu lub stosowaniu takich modeli;
- 13) zasadzie skonsolidowanej – rozumie się przez to zasadę skonsolidowaną, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia 2019/2033.

§ 3. 1. Przepisy rozdziału 2 z wyjątkiem § 10 ust. 1 pkt 2, rozdziału 4 z wyjątkiem § 24 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 oraz przepisy rozdziału 5 stosuje się do małego domu maklerskiego, przy czym przepisy § 8 stosuje się tylko do małego domu maklerskiego, o którym mowa w art. 110b ust. 3 ustawy.

2. Przepisy rozdziału 3 stosuje się do małego domu maklerskiego objętego obowiązkami, o których mowa w art. 110e ust. 1–2 ustawy.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 279 z 19.10.2013, str. 2, Dz. Urz. UE L 321 z 30.11.2013, str. 6, Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 84, Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 190, Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2015, str. 73, Dz. Urz. UE L 239 z 15.09.2015, str. 63, Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 86 z 31.03.2017, str. 3, Dz. Urz. UE L 148 z 10.06.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 347 z 28.12.2017, str. 35, Dz. Urz. UE L 80 z 22.03.2019, str. 8, Dz. Urz. UE L 141 z 28.05.2019, str. 42, Dz. Urz. UE L 150 z 07.06.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 322 z 12.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 22 z 22.01.2021, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 49 z 12.02.2021, str. 6.

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 287 z 29.10.2013, str. 5, Dz. Urz. UE L 60 z 28.02.2014, str. 34, Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 190, Dz. Urz. UE L 225 z 30.07.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015, str. 35, Dz. Urz. UE L 291 z 16.11.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 334 z 27.12.2019, str. 1.

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 20 z 24.01.2020, str. 26 oraz Dz. Urz. UE L 405 z 02.12.2020, str. 79.

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 208 z 02.08.2013, str. 68, Dz. Urz. UE L 321 z 30.11.2013, str. 6, Dz. Urz. UE L 11 z 17.01.2015, str. 37, Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 153, Dz. Urz. UE L 20 z 25.01.2017, str. 4, Dz. Urz. UE L 310 z 25.11.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 27, Dz. Urz. UE L 347 z 28.12.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 111 z 25.04.2019, str. 4, Dz. Urz. UE L 150 z 07.06.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 183 z 09.07.2019, str. 14, Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 328 z 18.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 204 z 26.06.2020, str. 4, Dz. Urz. UE L 84 z 11.03.2021, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 116 z 06.04.2021, str. 25.

Rozdział 2

System zarządzania ryzykiem w domu maklerskim

§ 4. 1. Dom maklerski opracowuje i wdraża system zarządzania ryzykiem, na które jest lub może być narażony w związku z prowadzoną działalnością lub które stwarza lub mógłby stwarzać dla innych, uwzględniając w szczególności systemy i procesy stosowane w tej działalności oraz czynniki występujące w otoczeniu zewnętrznym domu maklerskiego, w szczególności wynikające ze stanu cyklu koniunkturalnego.

2. System zarządzania ryzykiem zapewnia adekwatność i prawidłowość procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez dom maklerski działalności przez odpowiednio zaprojektowane i wdrożone procesy identyfikacji, pomiaru lub szacowania, monitorowania i kontroli oraz ograniczania ryzyka.

3. Dom maklerski opracowuje i wdraża wewnętrzne strategie, polityki i procedury w zakresie identyfikacji, pomiaru lub szacowania, monitorowania i kontroli oraz ograniczania ryzyka, uwzględniając skutki podejmowania ryzyka oraz sposoby zarządzania ryzykiem i jego zgłaszania, włącznie z ryzykiem, jakie niesie otoczenie zewnętrzne domu maklerskiego, oraz zasady sprawozdawczości w tym zakresie.

4. Strategie, polityki i procedury, o których mowa w ust. 3, są proporcjonalne do złożoności, profilu ryzyka i zakresu działalności domu maklerskiego oraz do jego apetytu na ryzyko, a także odzwierciedlają znaczenie domu maklerskiego w każdym państwie członkowskim, w którym prowadzi działalność.

5. Strategie, polityki i procedury, o których mowa w ust. 3, zatwierdza zarząd domu maklerskiego.

6. Strategie, polityki i procedury, o których mowa w ust. 3, podlegają weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka działalności prowadzonej przez dom maklerski i do zmian otoczenia zewnętrznego domu maklerskiego. Weryfikacji dokonuje zarząd domu maklerskiego, co najmniej raz w roku, w szczególności w przypadku pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii biznesowej i planach działania oraz zmian w otoczeniu zewnętrznym domu maklerskiego.

7. Dom maklerski, co najmniej raz w roku, bada i ocenia, w ramach audytu wewnętrznego, adekwatność i skuteczność wdrożonego systemu zarządzania ryzykiem oraz poziom jego wykorzystywania.

8. Sprawozdania, raporty oraz istotne informacje dotyczące funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem są przekazywane radzie nadzorczej.

§ 5. 1. Apetyt na ryzyko jest przyjmowany w formie jednolitego, odrębnego dokumentu określającego w sposób jakościowo-ilościowy skłonność domu maklerskiego do podejmowania ryzyka.

2. Apetyt na ryzyko podlega, co najmniej raz w roku, przeglądowi w zakresie adekwatności i aktualności przyjętych założeń, z uwzględnieniem profilu ryzyka prowadzonej działalności, znaczących zmian w strategii biznesowej i planach działania oraz w otoczeniu zewnętrznym domu maklerskiego.

§ 6. 1. Zarząd i rada nadzorcza dokładają należytej staranności w zakresie zarządzania ryzykiem, w tym w zakresie identyfikacji, pomiaru lub szacowania, monitorowania i kontroli oraz ograniczania ryzyka.

2. Zarząd i rada nadzorcza uczestniczą w zarządzaniu istotnymi rodzajami ryzyka, zidentyfikowanymi zgodnie z zasadami identyfikacji, pomiaru, zarządzania i monitorowania ryzyka, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 1–3.

3. Zarząd zapewnia przeznaczenie odpowiednich zasobów do realizacji zadań określonych w ust. 1 i 2, w szczególności kadrowych, informatycznych i finansowych.

§ 7. 1. Dom maklerski wyodrębnia w strukturze organizacyjnej jednostkę realizującą funkcję zarządzania ryzykiem, do której zadań należy:

- 1) opracowanie kompletnego katalogu rodzajów ryzyka, na jakie jest lub mógłby być narażony dom maklerski lub które stwarza lub mógłby stwarzać dla innych;
- 2) identyfikacja, pomiar lub szacowanie, monitorowanie i kontrola oraz raportowanie w zakresie istotnych rodzajów ryzyka, do organów domu maklerskiego oraz jednostek organizacyjnych i stanowisk w domu maklerskim;
- 3) wspieranie zarządu w zakresie zarządzania ryzykiem przez aktywne zaangażowanie w opracowywanie strategii w zakresie zarządzania ryzykiem oraz zaangażowanie w podejmowanie wszystkich decyzji dotyczących zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka;
- 4) wykonywanie czynności związanych z procesem szacowania kapitału wewnętrznego i aktywów płynnych;
- 5) przekazywanie organom domu maklerskiego, co najmniej raz w roku, pisemnych sprawozdań z funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem, które w szczególności wskazują środki podejmowane w ramach zarządzania ryzykiem.

2. Jednostka realizująca funkcję zarządzania ryzykiem jest niezależna od jednostek realizujących zadania operacyjne, posiada dostateczne uprawnienia i zasoby oraz ma możliwość bezpośredniego przekazywania informacji do zarządu i rady nadzorczej.

3. Jednostka realizująca funkcję zarządzania ryzykiem, niezależnie od obowiązków wobec zarządu, jest uprawniona do bezpośredniego przekazywania informacji radzie nadzorczej, w tym powiadamiania rady nadzorczej o niepokojących sygnałach i ostrzegania jej, jeżeli zmiany w zakresie ryzyka w znaczącym stopniu wpływają lub mogą wpłynąć na sytuację domu maklerskiego.

4. Kierownik jednostki realizującej funkcję zarządzania ryzykiem podlega bezpośrednio członkowi zarządu domu maklerskiego, chyba że sam jest członkiem zarządu.

5. Zadania kierownika, o którym mowa w ust. 4, realizuje kierownik jednostki organizacyjnej albo jednoosobowe stanowisko, którym powierza się wykonywanie funkcji zarządzania ryzykiem. W przypadku gdy charakter, skala i złożoność działalności domu maklerskiego nie uzasadniają wyznaczenia odrębnego stanowiska do realizacji wyłącznie tej funkcji, może ją sprawować osoba wchodząca w skład kadry kierowniczej wyższego szczebla, realizująca także inną funkcję, o ile nie zachodzi konflikt interesów.

6. Kierownik, o którym mowa w ust. 4, jest zatrudniany po konsultacji z radą nadzorczą domu maklerskiego i nie może zostać zwolniony z pełnionej funkcji bez uprzedniej konsultacji z radą nadzorczą i przedstawienia jej przyczyn tego zwolnienia.

§ 8. 1. W skład komitetu do spraw ryzyka wchodzi wyłącznie członkowie rady nadzorczej domu maklerskiego.

2. W przypadku gdy jest to uzasadnione ze względu na wielkość, strukturę organizacyjną oraz charakter, skalę i złożoność działalności prowadzonej przez dom maklerski, zadania komitetu do spraw ryzyka mogą być wykonywane jednoosobowo.

3. Członkowie komitetu do spraw ryzyka powinni posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje w zakresie zarządzania ryzykiem, odpowiednie, aby monitorować strategię domu maklerskiego w zakresie zarządzania ryzykiem oraz zgodność działalności domu maklerskiego z przyjętym apetytem na ryzyko.

4. Do zadań komitetu do spraw ryzyka należy:

- 1) opracowanie projektu dokumentu dotyczącego apetytu na ryzyko domu maklerskiego;
- 2) opiniowanie opracowanej przez zarząd strategii domu maklerskiego w zakresie zarządzania ryzykiem;
- 3) wspieranie rady nadzorczej w nadzorowaniu realizacji strategii domu maklerskiego w zakresie zarządzania ryzykiem przez zarząd;
- 4) weryfikacja polityki wynagrodzeń i zasad jej realizacji w zakresie dostosowania systemu wynagrodzeń do ryzyka, na jakie jest narażony dom maklerski, do jego kapitału, płynności oraz prawdopodobieństwa i terminów uzyskiwania dochodów.

§ 9. 1. Dom maklerski opracowuje jednolity dokument określający zasady przekazywania informacji zarządowi, radzie nadzorczej oraz komitetowi do spraw ryzyka w zakresie:

- 1) kwestii istotnych dotyczących zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie istotnych rodzajów ryzyka, ich poziomu i wpływu na stabilną sytuację finansową domu maklerskiego, w tym sprawozdań, raportów oraz informacji, o których mowa w § 4 ust. 8;
- 2) realizacji strategii, polityk i procedur, o których mowa w § 4 ust. 3, oraz ich zmian.

2. Rada nadzorcza i komitet do spraw ryzyka określają zakres, format i częstotliwość informacji dotyczących ryzyka, które mają być przekazywane odpowiednio radzie nadzorczej i komitetowi do spraw ryzyka. Przy opracowaniu dokumentu, o którym mowa w ust. 1, dom maklerski uwzględnia ustalenia rady nadzorczej i komitetu do spraw ryzyka.

§ 10. 1. Strategie, polityki i procedury, o których mowa w § 4 ust. 3, określają zasady identyfikacji, pomiaru, zarządzania i monitorowania w odniesieniu do:

- 1) istotnych źródeł i skutków ryzyka dla klientów oraz istotnych skutków tego ryzyka dla funduszy własnych;
- 2) istotnych źródeł i skutków ryzyka dla rynku oraz istotnych skutków tego ryzyka dla funduszy własnych;
- 3) istotnych źródeł i skutków ryzyka dla domu maklerskiego, w szczególności tych, które mogą obniżyć poziom dostępnych funduszy własnych;
- 4) ryzyka utraty płynności w różnych odpowiednich horyzontach czasowych, w tym w perspektywie śróddziennej, w celu zapewnienia utrzymania odpowiednich poziomów zasobów płynnych, w tym w odniesieniu do przeciwdziałania istotnym źródłom ryzyka określonym w pkt 1–3.

2. W zakresie określonym w ust. 1 pkt 1 dom maklerski uwzględnia przepisy regulujące wyodrębnianie środków pieniężnych klientów oraz zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności.

3. Dom maklerski uwzględnia istotne skutki zidentyfikowanych źródeł ryzyka dla funduszy własnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, w przypadku gdy takie ryzyka nie są w odpowiedni sposób pokryte wymogami w zakresie funduszy własnych obliczonymi na podstawie art. 11 rozporządzenia 2019/2033.

4. Istotne źródła ryzyka, o których mowa w ust. 1 pkt 3, obejmują istotne zmiany wartości księgowej aktywów, w tym roszczeń związanych z działalnością agentów firmy inwestycyjnej, roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonywania zobowiązań przez klientów lub kontrahentów, pozycji w instrumentach finansowych, walutach obcych i towarach oraz zobowiązań wynikających z programów emerytalnych o zdefiniowanych świadczeniach.

5. Dom maklerski, w ramach systemu zarządzania ryzykiem, określa zasady zarządzania kapitałowego, w tym awaryjny plan kapitałowy, oraz zasady zarządzania płynnościowego, w tym awaryjny plan płynności.

§ 11. 1. Strategie, polityki i procedury, o których mowa w § 4 ust. 3, określają:

- 1) w zakresie ryzyka operacyjnego:
 - a) procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym, obejmujące:
 - definicje ryzyka operacyjnego i zdarzeń ryzyka operacyjnego,
 - tryb i sposób monitorowania strat z tytułu ryzyka operacyjnego oraz ocenę ekspozycji na ryzyko operacyjne,
 - zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym, z uwzględnieniem ryzyka modelu oraz ryzyka związanego ze zdarzeniami o niskiej częstotliwości występowania, których skutkiem są wysokie straty,
 - zasady zarządzania ryzykiem powierzenia wykonywania czynności podmiotom zewnętrznym,
 - zasady zarządzania rodzajami ryzyka operacyjnego, na które jest narażone bezpieczeństwo sieci i systemów informacyjnych, w celu zapewnienia poufności, integralności i dostępności procesów oraz danych i aktywów domu maklerskiego,
 - zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym związanym z dużymi wolumenami transakcji zawieranych przez dom maklerski na własny rachunek albo w imieniu własnym domu maklerskiego na rzecz klientów, które mogłyby wynikać z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzkich i nieodpowiednich lub zawodnych systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych – w przypadku gdy jest to uzasadnione charakterem prowadzonej działalności,
 - b) plany utrzymania ciągłości działania oraz plany awaryjne służące zapewnieniu możliwości prowadzenia działalności domu maklerskiego i ograniczeniu strat w przypadku wystąpienia niekorzystnych zdarzeń, które mogą poważnie zakłócić tę działalność,
 - c) politykę w zakresie kryteriów wyboru, uzupełniania oraz monitorowania potrzeb kadrowych i planowania zaplecza kadrowego;
- 2) w zakresie ryzyka kredytowego i ryzyka kontrahenta:
 - a) system klasyfikacji ekspozycji według rodzaju kontrahenta określonego zgodnie z rozporządzeniem 2019/2033, w przypadku gdy mają zastosowanie przepisy dotyczące niewykonania zobowiązania przez kontrahenta transakcyjnego,
 - b) zasady monitorowania ekspozycji,
 - c) zasady dywersyfikacji portfela ekspozycji zgodnie z założeniami w zakresie dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego, z uwzględnieniem rynków, na których działa dom maklerski,
 - d) wewnętrzne zasady oceny ryzyka kredytowego ekspozycji wobec dłużników i kontrahentów;
- 3) w zakresie ryzyka koncentracji:
 - a) zasady zarządzania ryzykiem koncentracji, w szczególności z tytułu ekspozycji:
 - wobec pojedynczego kontrahenta, w tym kontrahenta centralnego,
 - wobec grup powiązanych kontrahentów,
 - wobec kontrahentów działających w tym samym sektorze gospodarki, regionie geograficznym lub prowadzących taką samą działalność lub obrót takimi samymi towarami,
 - związanych ze stosowaniem technik ograniczania ryzyka kredytowego,
 - b) system limitów wewnętrznych w zakresie ryzyka koncentracji, obejmujący zasady ustalania i aktualizowania wysokości tych limitów oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania oraz raportowania o tym ryzyku;

- 4) w zakresie ryzyka rynkowego:
 - a) zasady identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli istotnych elementów ryzyka rynkowego, oraz ich ograniczenia i zarządzania nimi,
 - b) mechanizmy zarządzania ryzykiem braku płynności, związanym z brakiem aktywnego rynku, na którym można nabyć lub zbyć instrument finansowy,
 - c) zasady zarządzania ryzykiem bazy,
 - d) zasady zarządzania portfelem handlowym, o którym mowa w art. 21 ust. 2 rozporządzenia 2019/2033;
- 5) w zakresie ryzyka stopy procentowej w portfelu niehandlowym – zasady zarządzania ryzykiem wynikającym z możliwych zmian stóp procentowych w odniesieniu do pozycji zaliczanych do portfela niehandlowego;
- 6) w zakresie ryzyka utraty płynności:
 - a) zasady identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka utraty płynności oraz raportowania o tym ryzyku, które mają na celu zapewnienie utrzymywania przez dom maklerski zasobów płynności adekwatnych do poziomu ryzyka oraz kształtowanie profilu płynności zapewniającego prawidłowe funkcjonowanie domu maklerskiego w odpowiednich horyzontach czasowych, w tym w horyzoncie śróddziennym,
 - b) system zarządzania ryzykiem utraty płynności dostosowany do linii biznesowych, walut, funkcjonowania oddziałów i podmiotów zależnych domu maklerskiego, a także proporcjonalny do charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności, profilu ryzyka i apetytu na ryzyko domu maklerskiego,
 - c) metody identyfikacji, monitorowania i kontroli źródeł finansowania, uwzględniające bieżące i przewidywane istotne przepływy pieniężne dotyczące aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych oraz możliwe skutki wystąpienia ryzyka utraty reputacji,
 - d) zasady dokonywania rozróżnienia pomiędzy aktywami stanowiącymi zabezpieczenie zobowiązań a aktywami wolnymi od obciążeń, które są stale dostępne, w szczególności w sytuacjach nadzwyczajnych, oraz zasady monitorowania:
 - podmiotu, który jest w posiadaniu tych aktywów,
 - sytuacji w państwie, w którym są prowadzone rejestry lub rachunki, na których są zapisane te aktywa,
 - sposobu i czasu potencjalnego zbycia aktywów,
 - e) zasady uwzględniania ograniczeń prawnych, statutowych, technicznych i operacyjnych w stosunku do potencjalnego transferu płynności i aktywów wolnych od obciążeń między podmiotami,
 - f) instrumenty ograniczania ryzyka utraty płynności, w tym system limitów płynnościowych, mające na celu zabezpieczenie płynności domu maklerskiego na wypadek realizacji scenariuszy warunków skrajnych oraz dywersyfikację struktury finansowania i dostępu do źródeł finansowania,
 - g) zasady dostosowywania strategii, polityk i procedur, o których mowa w § 4 ust. 3, oraz limitów dotyczących ryzyka płynności do wyników testów warunków skrajnych płynności oraz zasady uwzględniania tych wyników w awaryjnych planach płynności,
 - h) awaryjne plany płynności określające zasady i sposoby pokrywania braku płynności, w tym przez oddziały domu maklerskiego w innych państwach członkowskich,
 - i) działania operacyjne zapewniające niezwłoczne wdrożenie awaryjnych planów płynności, o których mowa w lit. h.

2. Dom maklerski opracowuje zasady zapewniające przeprowadzenie procesu zaprzestania działalności lub likwidacji przy należytych uwzględnieniu wymogów i zasobów niezbędnych do przeprowadzenia tego procesu.

§ 12. W ramach strategii, polityk i procedur, o których mowa w § 4 ust. 3, dom maklerski uwzględnia zasady zarządzania rodzajami ryzyka innymi niż określone w § 11 ust. 1, które zostały zidentyfikowane jako istotne w działalności prowadzonej przez dom maklerski, zgodnie z zasadami identyfikacji, pomiaru, zarządzania i monitorowania ryzyka, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 1–3.

§ 13. 1. Dom maklerski stosuje metody identyfikacji i pomiaru ryzyka, na które jest lub mógłby być narażony, lub ryzyka, które stwarza lub mógłby stwarzać dla innych, dostosowane do profilu, skali i poziomu ryzyka.

2. Częstotliwość identyfikacji i pomiaru ryzyka jest dostosowana do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności domu maklerskiego.

3. Metody identyfikacji i pomiaru ryzyka, o których mowa w ust. 1, uwzględniają prowadzoną oraz planowaną działalność domu maklerskiego.

4. Metody identyfikacji i pomiaru ryzyka, w tym ich założenia, są poddawane okresowej ocenie obejmującej przeprowadzanie testów i weryfikację historyczną.

§ 14. 1. Dom maklerski przeprowadza testy warunków skrajnych co najmniej dla rodzajów ryzyka, które zostały zidentyfikowane jako istotne w prowadzonej działalności.

2. Dom maklerski w przeprowadzanych testach warunków skrajnych przyjmuje założenia odpowiadające profilowi, skali i poziomowi ryzyka, dające podstawy rzetelnej oceny ryzyka.

3. Przeprowadzenie testów warunków skrajnych jest dokumentowane przez jednostkę realizującą funkcję zarządzania ryzykiem.

4. Zarząd zapoznaje się z wynikami testów warunków skrajnych i przekazuje je radzie nadzorczej.

5. Założenia testów warunków skrajnych podlegają weryfikacji przez zarząd domu maklerskiego co najmniej raz w roku oraz w przypadku wystąpienia nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii biznesowej domu maklerskiego oraz w otoczeniu zewnętrznym domu maklerskiego.

6. Dom maklerski przeprowadza testy warunków skrajnych co najmniej raz w roku oraz niezwłocznie po dokonaniu zmian w założeniach testów warunków skrajnych wynikających z weryfikacji, o której mowa w ust. 5.

§ 15. 1. Dom maklerski wprowadza system limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania domu maklerskiego, w tym limit wewnętrzny, o którym mowa w art. 37 ust. 1 rozporządzenia 2019/2033, określający rodzaj i wysokość tych limitów, dostosowany do skali i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

2. Dom maklerski określa w procedurach zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów wewnętrznych, o których mowa w ust. 1, oraz zasady monitorowania ich przestrzegania i raportowania o przekroczeniach tych limitów.

3. Poziom limitów wewnętrznych, o których mowa w ust. 1, jest dostosowany do apetytu na ryzyko domu maklerskiego.

4. Dom maklerski dokumentuje analizy będące podstawą określenia wysokości limitów wewnętrznych, o których mowa w ust. 1.

5. Dom maklerski określa przypadki, w których jest dopuszczalne przekroczenie limitów wewnętrznych, o których mowa w ust. 1, oraz sposób postępowania w przypadku ich przekroczenia.

§ 16. W przypadku gdy dom maklerski, który jest podmiotem dominującym albo podmiotem zależnym, podlega obowiązkowi, o których mowa w rozporządzeniu 2019/2033, na zasadzie skonsolidowanej, jest obowiązany spełniać wymogi określone w niniejszym rozdziale na zasadzie skonsolidowanej w celu zapewnienia spójności i wdrożenia stosowanych przez niego zasad i procedur wymaganych w niniejszym rozdziale oraz umożliwienia przedstawienia danych i informacji wymaganych do celów nadzoru ostrożnościowego sprawowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „Komisją”, lub właściwy organ nadzoru sprawujący nadzór na zasadzie skonsolidowanej.

§ 17. Dom maklerski zapewnia wdrożenie zasad i procedur określonych w niniejszym rozdziale odpowiednio w podmiotach zależnych. Dom maklerski zapewnia, aby podmioty zależne były w stanie przedstawić dane i informacje wymagane przez Komisję do celów nadzoru ostrożnościowego, chyba że przekazanie tych informacji jest sprzeczne z prawem państwa trzeciego, w którym podmiot zależny ma siedzibę.

Rozdział 3

Szacowanie kapitału wewnętrznego i aktywów płynnych

§ 18. 1. Zarząd domu maklerskiego zapewnia prawidłowość procesu szacowania kapitału wewnętrznego i aktywów płynnych przez przygotowanie i wdrożenie procesów oceny adekwatności kapitału wewnętrznego i oceny adekwatności aktywów płynnych, w tym zatwierdza szczegółowe polityki i procedury w tym zakresie.

2. Rada nadzorcza zatwierdza strategiczne założenia procesów, o których mowa w ust. 1.

§ 19. Procesy oceny adekwatności kapitału wewnętrznego i oceny adekwatności aktywów płynnych:

- 1) są oparte na ocenie ryzyka i obejmują wszystkie istotne ryzyka, które dom maklerski stwarza lub może stwarzać dla innych oraz na które sam jest lub może być narażony, a także uwzględniają otoczenie regulacyjne, ekonomiczne i biznesowe, w którym dom maklerski prowadzi działalność;

- 2) odpowiadają profilowi ryzyka domu maklerskiego w ten sposób, że przyjęte przez dom maklerski w tym zakresie rozwiązania, strategie i procedury są odpowiednie i proporcjonalne do charakteru, skali i złożoności jego działalności;
- 3) uwzględniają podejście prospektywne, zgodnie z którym dom maklerski posiada rozwiązania, strategie i procedury zapewniające utrzymywanie odpowiedniego poziomu kapitału wewnętrznego i aktywów płynnych, uwzględniające plany strategiczne domu maklerskiego oraz ich związek z czynnikami makroekonomicznymi;
- 4) stanowią integralną część systemu zarządzania domem maklerskim oraz podejmowania decyzji o charakterze zarządczym w domu maklerskim, są spójne ze strategią biznesową domu maklerskiego, a także są odpowiednio udokumentowane.

§ 20. 1. Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego obejmuje w szczególności:

- 1) identyfikację istotnych rodzajów ryzyka;
- 2) pomiar ryzyka;
- 3) testy warunków skrajnych;
- 4) wyznaczenie i utrzymywanie kapitału wewnętrznego;
- 5) planowanie kapitałowe;
- 6) zarządzanie kapitałowe.

2. W ramach procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego dom maklerski ustala w szczególności:

- 1) kryteria uznawania poszczególnych rodzajów ryzyka za istotne;
- 2) polityki oraz procedury identyfikowania, pomiaru i raportowania o ryzyku występującym w działalności domu maklerskiego;
- 3) zasady uwzględniania w procesie szacowania kapitału wewnętrznego wyników testów warunków skrajnych, przeprowadzonych co najmniej dla rodzajów ryzyka, które zostały zidentyfikowane jako istotne w prowadzonej działalności;
- 4) zasady dokonywania oceny wiarygodności planów kapitałowych w warunkach skrajnych;
- 5) procedury wyznaczania i utrzymywania kapitału wewnętrznego, uwzględniające czynniki jakościowe i ilościowe, w tym podstawowe elementy procesu przekształcania miar ryzyka w ujęciu ilościowym w kapitał wewnętrzny;
- 6) zasady oceny adekwatności założeń przyjętych na potrzeby wyznaczania kapitału wewnętrznego oraz oceny prawidłowości danych wejściowych i wyników wyznaczania kapitału wewnętrznego z zastosowaniem modeli;
- 7) założenia oraz zasady planowania kapitałowego;
- 8) cele kapitałowe w zakresie adekwatności kapitałowej (docelowy poziom kapitału);
- 9) preferowaną strukturę kapitałową;
- 10) awaryjne plany kapitałowe;
- 11) zasady uwzględniania kapitału wewnętrznego w systemie zarządzania ryzykiem domu maklerskiego, w szczególności powiązanie kapitału wewnętrznego ze strategią biznesową, strategią w zakresie zarządzania ryzykiem, apetytem na ryzyko oraz systemem limitów wewnętrznych;
- 12) zasady kontroli jakości i poprawności działalności domu maklerskiego w zakresie wyznaczania i utrzymywania kapitału wewnętrznego, zgodnie z przyjętymi zasadami, limitami i procedurami.

§ 21. 1. Proces oceny adekwatności aktywów płynnych obejmuje w szczególności:

- 1) identyfikację czynników istotnych dla ryzyka płynności i finansowania;
- 2) pomiar ryzyka;
- 3) testy warunków skrajnych;
- 4) wyznaczenie i utrzymywanie aktywów płynnych;
- 5) planowanie płynnościowe;
- 6) zarządzanie płynnościowe.

2. W ramach procesu oceny adekwatności aktywów płynnych dom maklerski ustala w szczególności:

- 1) polityki oraz procedury identyfikowania, pomiaru i raportowania o ryzyku płynności występującym w działalności domu maklerskiego;
- 2) zasady uwzględniania w procesie oceny adekwatności aktywów płynnych wyników testów warunków skrajnych przeprowadzonych dla ryzyka płynności;
- 3) założenia oraz zasady planowania płynnościowego;
- 4) zasady dokonywania oceny wiarygodności planów płynnościowych w warunkach skrajnych;
- 5) awaryjne plany płynności;
- 6) zasady uwzględnienia procesu oceny adekwatności aktywów płynnych w systemie zarządzania ryzykiem domu maklerskiego, w szczególności powiązanie ze strategią biznesową, strategią w zakresie zarządzania ryzykiem, apetytem na ryzyko oraz systemem limitów wewnętrznych;
- 7) zasady kontroli jakości i poprawności działalności domu maklerskiego w zakresie procesu szacowania i utrzymywania aktywów płynnych, zgodnie z przyjętymi zasadami, limitami i procedurami.

§ 22. 1. Zarząd domu maklerskiego zapewnia przeprowadzanie, co najmniej raz w roku, przeglądu procesu szacowania kapitału wewnętrznego i aktywów płynnych pod względem jego dostosowania do charakteru, skali i poziomu złożoności działalności domu maklerskiego.

2. Niezależnie od przeglądu, o którym mowa w ust. 1, proces szacowania kapitału wewnętrznego i aktywów płynnych jest na bieżąco dostosowywany przez zarząd domu maklerskiego do zmian w działalności prowadzonej przez dom maklerski, w szczególności w przypadkach wystąpienia nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii biznesowej i planach działania oraz w otoczeniu zewnętrznym domu maklerskiego.

3. Proces szacowania kapitału wewnętrznego i aktywów płynnych oraz przegląd tego procesu podlegają, co najmniej raz w roku, niezależnej ocenie w ramach audytu wewnętrznego domu maklerskiego.

Rozdział 4

Badanie i ocena nadzorcza

§ 23. 1. Podstawowym instrumentem przeprowadzania badania i oceny nadzorczej jest nadzór analityczny.

2. W ramach nadzoru analitycznego Komisja analizuje dane przekazywane przez domy maklerskie, w szczególności dotyczące:

- 1) modelu biznesowego;
- 2) sytuacji finansowej i kapitałowej;
- 3) wdrożonych systemów zarządzania ryzykiem, w szczególności informacje o poszczególnych istotnych rodzajach ryzyka związanego z działalnością danego domu maklerskiego;
- 4) procesu dokonywania przez dom maklerski szacowania kapitału wewnętrznego i aktywów płynnych;
- 5) procesu zarządzania domem maklerskim, ładu korporacyjnego;
- 6) kompetencji członków zarządu i rady nadzorczej do wykonywania obowiązków.

3. Badanie i ocena nadzorcza mogą być realizowane także przez wizytę nadzorczą, o której mowa w art. 37a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1400 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 355 i 2140), oraz kontrolę, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

4. Komisja, po przeprowadzeniu badania i na jego podstawie, wydaje ocenę nadzorczą oraz informuje o niej dom maklerski.

5. W przypadku uzyskania informacji, które mają wpływ na ocenę nadzorczą, Komisja może dokonać aktualizacji tej oceny, chyba że od dnia uzyskania takich informacji upłynęło więcej niż 6 miesięcy.

§ 24. 1. Komisja, przeprowadzając badanie i ocenę nadzorczą, uwzględnia:

- 1) ekspozycję na ryzyka oraz strategię, polityki i procedury, o których mowa w § 4 ust. 3;
- 2) lokalizację geograficzną ekspozycji domu maklerskiego;
- 3) model biznesowy domu maklerskiego;

- 4) zasady zarządzania domem maklerskim;
- 5) kompetencje członków zarządu i rady nadzorczej do wykonywania obowiązków;
- 6) weryfikację spełniania przez dom maklerski warunków, o których mowa w art. 110u ustawy;
- 7) ocenę ryzyka systemowego, z uwzględnieniem identyfikacji i pomiaru ryzyka systemowego zgodnie z art. 23 rozporządzenia 1093/2010 lub zaleceniami Europejskiej Rady do Spraw Ryzyka Systemowego;
- 8) zawarcie przez dom maklerski umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności.
 2. W zakresie weryfikacji, o której mowa w ust. 1 pkt 6, Komisja uwzględnia:
 - 1) zmiany w działalności domu maklerskiego;
 - 2) wdrożenie i stosowanie metod, o których mowa w art. 110u ustawy, w odniesieniu do nowych usług;
 - 3) właściwe stosowanie przez dom maklerski opracowanych i aktualnych technik i praktyk.

Rozdział 5

Polityka wynagrodzeń

§ 25. 1. Rada nadzorcza, co najmniej raz w roku, dokonuje przeglądów polityki wynagrodzeń i nadzoruje jej wdrożenie.

2. W przypadku gdy w domu maklerskim został powołany komitet do spraw wynagrodzeń, polityka wynagrodzeń podlega zaopiniowaniu przez ten komitet przed jej zatwierdzeniem przez radę nadzorczą zgodnie z art. 110v ust. 2 ustawy.

§ 26. 1. Polityka wynagrodzeń uwzględnia wielkość domu maklerskiego, ryzyko związane z jego działalnością, jego wewnętrzną organizację, a także zakres i stopień złożoności prowadzonej działalności.

2. Polityka wynagrodzeń obejmuje osoby spełniające kryteria, o których mowa w rozporządzeniu delegowanym wydanym na podstawie art. 30 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2034 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi oraz zmieniającej dyrektywy 2002/87/WE, 2009/65/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE i 2014/65/UE (Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 64, z późn. zm.⁷⁾).

3. Dom maklerski prowadzi wykaz stanowisk obejmujących kategorie osób objętych polityką wynagrodzeń.

4. Polityka wynagrodzeń ma na celu:

- 1) prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i zapobieganie podejmowaniu ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez radę nadzorczą apetyt na ryzyko domu maklerskiego;
- 2) realizację celów strategicznych domu maklerskiego, z uwzględnieniem długoterminowych skutków działań podejmowanych przez dom maklerski;
- 3) zapobieganie wystąpieniu konfliktu interesów, zachęcanie do odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz promowanie świadomości ryzyka i ostrożnego podejmowania ryzyka.

§ 27. 1. Realizacja polityki wynagrodzeń, co najmniej raz w roku, podlega ocenie w ramach audytu wewnętrznego domu maklerskiego.

2. Raport z przeglądu polityki wynagrodzeń jest przekazywany radzie nadzorczej oraz komitetowi do spraw wynagrodzeń, w przypadku gdy ustanowiono taki komitet.

§ 28. 1. Osoby wykonujące czynności z zakresu kontroli wewnętrznej, osoby wykonujące zadania nadzoru zgodności działalności z prawem, osoby wykonujące czynności z zakresu audytu wewnętrznego oraz osoby realizujące funkcje zarządzania ryzykiem są wynagradzane za osiągnięcie celów wynikających z wykonywanych zadań, niezależnie od wyników osiągniętych w ramach działalności, którą te osoby kontrolują. Wynagrodzenie tych osób jest bezpośrednio nadzorowane przez komitet do spraw wynagrodzeń albo przez radę nadzorczą, w przypadku gdy nie ustanowiono takiego komitetu.

2. Zarząd informuje radę nadzorczą i komitet do spraw wynagrodzeń, w przypadku gdy ustanowiono taki komitet, o wysokości zmiennych składników wynagrodzenia wypłaconych w ostatnim roku kalendarzowym osobom objętym polityką wynagrodzeń, nie później niż w terminie 2 miesięcy od zatwierdzenia sprawozdania finansowego.

⁷⁾ Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 195 z 19.06.2020, str. 120 oraz Dz. Urz. UE L 405 z 02.12.2020, str. 84.

§ 29. Polityka wynagrodzeń określa kryteria ustalania:

- 1) stałych składników wynagrodzenia, z uwzględnieniem doświadczenia zawodowego oraz zakresu odpowiedzialności organizacyjnej przewidzianego w opisie stanowiska osób objętych polityką wynagrodzeń;
- 2) zmiennych składników wynagrodzenia zależnych od zrównoważonych i dostosowanych do ryzyka wyników oraz wyników wykraczających poza zakres odpowiedzialności organizacyjnej przewidziany w opisie stanowiska osób objętych polityką wynagrodzeń lub innych czynników określonych w polityce wynagrodzeń.

§ 30. 1. W zakresie ustalania zmiennych składników wynagrodzeń w polityce wynagrodzeń dom maklerski uwzględnia następujące zasady:

- 1) w przypadku gdy wysokość zmiennych składników wynagrodzenia zależy od wyników, podstawą określenia łącznej wysokości wynagrodzenia jest ocena wyników osiągniętych przez daną osobę i daną jednostkę organizacyjną oraz wyników domu maklerskiego; przy ocenie wyników osiągniętych przez daną osobę stosuje się kryteria finansowe i niefinansowe;
- 2) ocena wyników, o której mowa w pkt 1, jest oparta o dane z co najmniej trzech ostatnich lat obrotowych, a w przypadku osób sprawujących funkcje w domu maklerskim krócej niż trzy lata – o dane za ten okres; okres oceny wyników ustala się zgodnie z cyklem koniunkturalnym domu maklerskiego oraz ryzykiem prowadzonej przez dom maklerski działalności;
- 3) łączna wysokość zmiennych składników wynagrodzenia przyznanych przez dom maklerski nie ogranicza możliwości domu maklerskiego utrzymywania odpowiedniego poziomu funduszy własnych;
- 4) stałe składniki stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki wynagrodzeń, w tym przez wstrzymanie, ograniczenie, odmowę wypłaty lub realizacji zmiennych składników wynagrodzenia;
- 5) w przypadku gdy umowa o pracę lub inna umowa stanowiąca podstawę sprawowania funkcji zawarta z osobą objętą polityką wynagrodzeń przewiduje wypłatę świadczenia w razie rozwiązania takiej umowy:
 - a) wysokość tego świadczenia odzwierciedla wyniki osiągnięte przez tę osobę za okres co najmniej trzech ostatnich lat sprawowania funkcji w domu maklerskim, a w przypadku osób sprawujących funkcje krócej niż trzy lata – za ten okres,
 - b) sposób określenia świadczeń przypadających z tytułu rozwiązania umowy zapobiega wynagradzaniu złych wyników,
 - c) zastrzeżono możliwość wstrzymania, ograniczenia lub odmowy wypłaty lub realizacji tego świadczenia w takim przypadku;
- 6) świadczenia wypłacane osobie objętej polityką wynagrodzeń w związku z rozwiązaniem umowy z poprzednim pracodawcą albo podmiotem, z którym zawarła umowę o świadczenie usług lub umowę o podobnym charakterze, są zgodne z długoterminowymi interesami domu maklerskiego;
- 7) wyniki finansowe domu maklerskiego przyjmowane w celu określenia zmiennych składników wynagrodzenia uwzględniają poziom ryzyka ponoszonego przez dom maklerski oraz koszt kapitału i konieczność utrzymania właściwego poziomu płynności;
- 8) uwzględnia się obecne i przyszłe ryzyka;
- 9) co najmniej 50% zmiennych składników wynagrodzenia stanowią:
 - a) akcje albo udziały lub związane z nimi instrumenty finansowe albo odpowiadające im instrumenty niepieniężne,
 - b) instrumenty w rozumieniu art. 52 lub art. 63 rozporządzenia 575/2013 lub instrumenty finansowe uprawniające dom maklerski do ich zamiany na instrumenty kapitału podstawowego Tier I, lub instrumenty finansowe, których wartość wykupu może podlegać co najmniej częściowemu obniżeniu,
 - c) instrumenty niepieniężne, które odzwierciedlają skład instrumentów w zarządzanych portfelach;
- 10) instrumenty, o których mowa w pkt 9, podlegają odpowiednim zasadom ograniczającym rozporządzenie tymi instrumentami, służącym dostosowaniu zachęt motywujących osobę, której przysługują, do długoterminowych interesów domu maklerskiego, jego wierzycieli i klientów, a w przypadku gdy dom maklerski nie emituje takich instrumentów, Komisja, na podstawie informacji przedstawionych przez dom maklerski, akceptuje alternatywne mechanizmy służące realizacji tych samych celów;
- 11) co najmniej 40% zmiennych składników wynagrodzenia jest rozliczanych i wypłacanych proporcjonalnie w okresie od trzech do pięciu lat, z uwzględnieniem charakteru i ryzyka prowadzonej działalności oraz obowiązków danej osoby, a w przypadku gdy kwota całkowitego wynagrodzenia tej osoby w poprzednim roku obrotowym przekroczyła

równowartość w złotych kwoty 1 000 000 euro ustalonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w ostatnim dniu poprzedniego roku, co najmniej 60% zmiennych składników wynagrodzenia jest rozliczanych i wypłacanych w takim okresie; wynagrodzenie zmienne płatne w ramach uzgodnień o odroczeniu wypłaty jest wypłacane proporcjonalnie;

- 12) zmienne składniki wynagrodzenia są przyznawane i wypłacane z uwzględnieniem sytuacji finansowej domu maklerskiego oraz z uwzględnieniem wyników finansowych domu maklerskiego lub wyników osiągniętych przez jednostkę organizacyjną, w ramach której dana osoba sprawowała funkcję;
- 13) dom maklerski może, na zasadach określonych w polityce wynagrodzeń, ograniczyć, wstrzymać albo odmówić wypłaty lub realizacji zmiennych składników wynagrodzenia, w całości albo w części, w przypadku gdy wykazuje stratę, w szczególności gdy osoba objęta polityką wynagrodzeń:
 - a) uczestniczyła w działaniach, których wynikiem były znaczne straty domu maklerskiego, lub ponosi odpowiedzialność za takie działania,
 - b) nie spełniła standardów dotyczących kompetencji i reputacji;
- 14) stosowanie uznaniowych świadczeń emerytalnych jest zgodne ze strategią biznesową, celami, wartościami i długoterminowymi interesami domu maklerskiego, a ich realizacja następuje w formie instrumentów, o których mowa w pkt 9, po spełnieniu następujących warunków:
 - a) dom maklerski wstrzymuje wydanie tych instrumentów na okres pięciu lat od dnia rozwiązania umowy, w przypadku gdy osoba uprawniona nie osiągnęła wieku emerytalnego w tym dniu,
 - b) osoba uprawniona zobowiązała się w umowie z domem maklerskim do niezbywania otrzymanych instrumentów przez okres pięciu lat od dnia rozwiązania umowy, w przypadku gdy osiągnęła ona wiek emerytalny w dniu rozwiązania tej umowy;
- 15) osoba uprawniona do otrzymania zmiennych składników wynagrodzenia nie korzysta z indywidualnych strategii hedgingowych lub ubezpieczeń dotyczących wynagrodzenia i odpowiedzialności w celu podważania skutków uwzględniania ryzyka w systemie wynagradzania, który ma do nich zastosowanie;
- 16) zmienne składniki wynagrodzenia nie są wypłacane z wykorzystaniem rozwiązań i metod finansowych ułatwiających nieprzestrzeganie zasad określonych w przepisach działu IV ustawy, niniejszego rozporządzenia lub rozporządzenia 2019/2033.

2. Przepisów ust. 1 pkt 9 lit. a i b, pkt 11 i 14 nie stosuje się:

- 1) w przypadku gdy wartość aktywów bilansowych i pozabilansowych domu maklerskiego jest średnio równa lub niższa niż równowartość w złotych 100 000 000 euro, ustalona według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na dzień bilansowy, na który jest sporządzane roczne sprawozdanie finansowe, w czteroletnim okresie bezpośrednio poprzedzającym dany rok obrotowy;
- 2) do osób objętych polityką wynagrodzeń, które otrzymują zmienne składniki wynagrodzenia w wysokości nie wyższej niż równowartość w złotych 50 000 euro, ustalona według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na koniec roku obrotowego, nieprzekraczającej 25% całkowitego rocznego wynagrodzenia tych osób.

3. W przypadku domu maklerskiego, który:

- 1) nie stanowi jednego z trzech największych domów maklerskich pod względem wielkości aktywów, ustalonych na podstawie zbadanych rocznych sprawozdań finansowych sporządzonych według stanu na koniec roku obrotowego poprzedzającego rok, za który są przyznawane zmienne składniki wynagrodzenia,
- 2) nie jest domem maklerskim, o którym mowa w art. 110zi ust. 1 pkt 4 ustawy, albo jest domem maklerskim, o którym mowa w tym przepisie, w stosunku do którego została wydana decyzja, o której mowa w art. 110zp ust. 1 ustawy,
- 3) posiada wielkość bilansową i pozabilansową działalności zaliczanej do portfela handlowego w wysokości nie wyższej niż równowartość w złotych 150 000 000 euro, ustalona według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na koniec roku obrotowego, oraz wielkość bilansową i pozabilansową działalności na rynku instrumentów pochodnych w wysokości nie wyższej niż równowartość w złotych 100 000 000 euro, ustalona według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na koniec roku obrotowego

– próg wartości aktywów bilansowych i pozabilansowych, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, wynosi 300 000 000 euro.

4. Komisja, w terminie do dnia 30 września danego roku kalendarzowego, podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego, listę domów maklerskich, które posiadają aktywa na poziomie określonym zgodnie z ust. 3 pkt 1.

5. Zmienne składniki wynagrodzeń o charakterze niepieniężnym wycenia się w wartości godziwej.

6. Polityka wynagrodzeń domu maklerskiego określa zasady postępowania w przypadku zakończenia działalności maklerskiej, w odniesieniu do niewypłaconych lub niezrealizowanych zmiennych składników wynagrodzeń, z uwzględnieniem praw osób objętych polityką wynagrodzeń do otrzymania przyznanych zmiennych składników wynagrodzeń.

§ 31. 1. Polityka wynagrodzeń określa stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności, związanych z nią ryzyk oraz wpływu osób objętych polityką wynagrodzeń na profil ryzyka domu maklerskiego.

2. W przypadku gdy wynagrodzenie obejmuje gwarantowane zmienne składniki wynagrodzenia, mogą one być przyznane wyłącznie wraz z nawiązaniem stosunku pracy albo zawarciem innej umowy stanowiącej podstawę pełnienia funkcji i przysługują one w pierwszym roku zatrudnienia albo pełnienia funkcji.

3. Dom maklerski zapewnia, aby postanowienia regulaminu pracy, regulaminu wynagradzania, umowy o pracę lub innej umowy stanowiącej podstawę pełnienia funkcji:

- 1) uwzględniały konieczność skutecznej realizacji polityki wynagrodzeń;
- 2) zapewniały możliwość wstrzymania, ograniczenia, odmowy wypłaty lub realizacji zmiennych składników wynagrodzenia, w szczególności w przypadku gdy osoby objęte polityką wynagrodzeń uczestniczą w działaniach, których wynikiem są znaczne straty dla domu maklerskiego lub ponoszą odpowiedzialność za takie działania lub nie spełniają standardów dotyczących kompetencji i reputacji;
- 3) zapobiegały unikaniu obowiązków wynikających z polityki wynagrodzeń.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 32. Przepisy rozporządzenia nie mają zastosowania do zmiennych składników wynagrodzeń należnych za rok 2021 oraz za lata poprzednie.

§ 33. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁸⁾

Minister Finansów: *T. Kościński*

⁸⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie kapitału wewnętrznego, systemu zarządzania ryzykiem, programu oceny nadzorczej oraz badania i oceny nadzorczej, a także polityki wynagrodzeń w domu maklerskim (Dz. U. poz. 856), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 25 pkt 2 ustawy z dnia 25 lutego 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 680 i 2140).